

Organisering av systemutvikling i offentlig forvaltning

- Hovedtrekkende i en systemutviklingsprosess,
- Litt om rammeverk og modeller

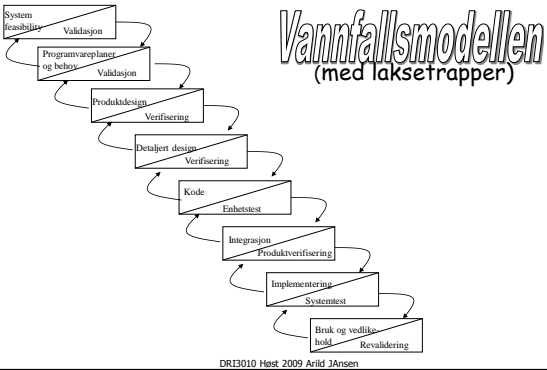
Viktig litteratur

- Jansen og Schartum (2008) , eForvaltning på norsk, kap. 5
- Kjos, Bård (red.): *Innføring i Informasjonsteknologi*, Kap. 7: Om systemutvikling.
- DIFI om IKT-arkitektur:
<http://www.difi.no/hovedEnkel.aspx?m=53859>
- <http://www.Prosjektveiviseren.no/>

DRI3010 Hest 2009 Arild Jansen

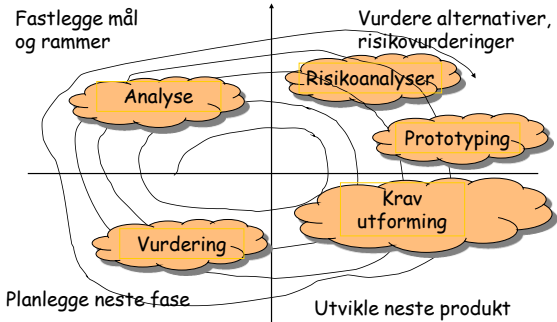
1

Den tradisjonelle "modellen" for Systemutvikling

DRI3010 Hest 2009 Arild Jansen

Spiralmodellen- finnes i mange varianter

DRI3010 Hest 2009 Arild Jansen

eforvaltningsprosjekter i staten

- Forvaltnings- og IKT-politiske rammer
 - Sektor- og linjeansvarsprinsipper
 - Budsjettt- og økonomistyring
 - Anskaffelsesreglement, e-handel,..
 - IKT-arkitektur- prinsipper, felleskomponenter,
 - Åpne standarder, frigramvarer, Universell utforming med mer

Se Veiledningsopplegg gjennom Prosjektveiviseren
<http://prosjektveiviseren.no/index.html>

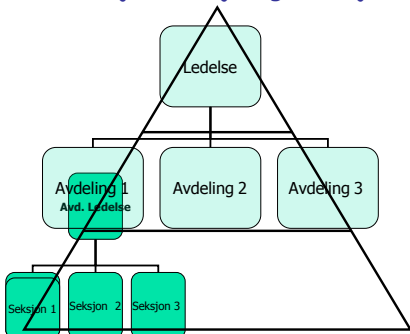
DRI3010 Hest 2009 Arild Jansen

En tradisjonell organisasjonstruktur

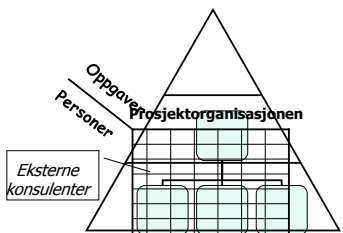
DRI3010 Hest 2009 Arild Jansen

Tradisjonell linjeorganisasjon

DRI3010 Hest 2009 Arild Jansen

Hvor hører prosjektorganisasjonen hjemme?

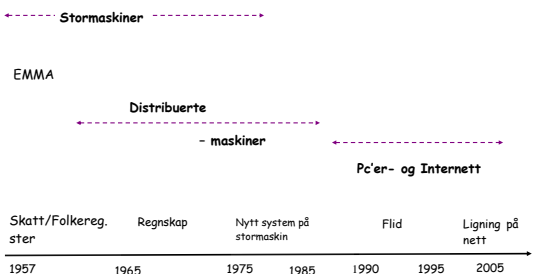

Utfordringer :

- Budsjett, ressurstildeling, rapportering og styring,...
- Forhold mellom interne og eksterne prosjektdeltakere
- Overføring av ansvar fra prosjekt til lineorganisasjonen

DRI3010 Hest 2009 Arild Jansen

50 års utvikling

Figur 2 Noen hovedtrekk ved den IKT- utviklingen i forvaltningen

DRI3010 Hest 2009 Arild Jansen

Skatteetaten - et eksempel

FLID-prosjektet: Folkeregister og ligningskontor Innføring av Data

- Første gang ligningskontorene fikk effektivt saksbehandlingsverktøy
- Kostnad ca 1 mrd.

Fase	Periode	Hensikt - Oppgave
LSP-arbeidet: Langsiktig system-planlegging	1983-85	Kartlegging av behov for økt bruk av edb i hele Skatteetaten, og utarbeiding av en samlet strategi/plan for dette.
FLID-prosjektet: Utvikling og utprøving.	1986-91	Utvikling og utprøving av egnede edb- og organisasjonsløsninger for likningskontor og folkeregisterkontor, samt utarbeiding av en samlet prosjektplan for gjennomføringen.
FLID-prosjektet: Gjennomføring	1991-94	Gjennomføring av edb-anskaffelse og -innføring og omstilling av alle landets likningskontor og folkeregisterkontor.
Omstillings-oppfølgning	1994-96	Videre oppfølging i linjeorganisasjonen av den planlagte omstillingen ved kontorene for å sikre at den blir fullført og at gevinstene blir sikret.

DRI3010 Hest 2009 Arild Jansen

Hva karakteriserer FLID-prosjektet

Del av et større utviklings- og omstillingsprogram 1982-96

- Startet som teknologiutvikling, resulterte i Forenklet ligning og verdiorientert arbeid (regelendringer og org. omstilling)
- Skifte i fokus (målformulering) fra rasjonalisering/effektivisering til forenkling og beslutningstøtte
 - Bedre tjenester (økt kompetanse) og økt kvalitet (gevinstrealisering på flere plan)
- Prosjektet ble gjennomført i tett samarbeid med arbeidstagerorganisasjonene
 - 20 % (ca 100 NOK ble brukt til kompetanseheving)
- FLID-arbeidet ble svært viktig å utvikle en prosjektorganisasjon og prosjektlederkompetanse i etaten
- I tillegg til innføring av edb, skulle prosjektet omfatte en gjennomgripende fornyelse av forvaltningsområdet (i tråd med fornyelsesprogrammet "Den Nye Staten")
- Prosjektet resulterte i en omfattende reorganisering av Skatteetaten

DRI3010 Hest. 2009 Arild Jansen

Noen nøkkelfaktorer i etatens prosjektstyring (som har vært overveiende vellykket)

- Langsiktighet
- Ledelsesforankring
- Høy kompetanse på prosjektledelse internt (sjøl om mange systemer et utviklet eksternt)
- Fastlagt rammeverk for systemutvikling
 - Bruk av formell SU-metode
- Brukermedvirkning
- Organisasjonsutvikling som en del av SU-arbeidet
- Regelverksutvikling og -forenkling
- Helhet og modularisering
- Kvalitetssikring

DRI3010 Hest. 2009 Arild Jansen

Faser i SU-arbeidet- den organisatoriske siden (OU)

- Problemeidentifisering og problemanalyse (diagnose):
 - Fastsette mål for endringsarbeidet
- Klarlegge endringsbehov
- Beskrive (utforme) organisatoriske endringer
 - Nye rutiner, prosedyrer, ansvars- og beslutningsstrukturer etc.
 - Beskrive opplæringsbehov
- Realisere og gjennomføre endringene
 - Opplæring, motivasjon ,...
- Igangsette ny organisasjonsform

DRI3010 Hest. 2009 Arild Jansen
